

stopite k nam še vi? Nas je veliko. Mi ne bomo več pod Srbom, bomo dobili nazaj cesarja Karola; Vi ne bote ničesar dosegli, mi pa vsel! Takega duha širijo med ljudstvom hujšakači Samostojne. In to stranko je popirala liberalno-socialnodemokratska vlada. Tej stranki je oskrbela koruzo, da bi z njo ljudstvo zvalila k sebi. Tako je vlada sama podpirala protidržavno hujškanje. Ta vlada ni imela drugega cilja, nego boj zoper krščanske stranke. Taka vlada sodi na zatožno klop.

Nemškutarija dviga po občinah nad Mariborom z neverjetno drzmostjo svojo glavo. Nemškutarji so v prvi dobi naše države umolkni ter so nastopili kot politične skromnosti. Sedaj pa se samo da nosijo svoje glave pokonci, celo nad glavo jim je zrastel nemškutarski greben. Celotakšni, ki so za časa vojne hodili na Dunaj tožari narodne Slovence ter bi sedaj morali živeti tako, kakor da bi jih ne bilo, se upajo v javnost ter se celo postavijo na čelo stranki, ki je napolnjena samega zabavljanja in hujškanja. V občinah, kjer je prej gospodarila nemškutarija, je tudi sedaj zavlada uporni nemškutarski duh. In kdo je nemškutarjem v teh krajih pomagal na noge? Mermolja iz Vertojbe, sedaj na Pesnici nad Mariborom. Opozarjamo politično oblast na za državno mejo nevarnega duha, ki se širi v teh krajih. Vprašamo oblast, ali meni, da je dobro, če ostane Mermolja v teh krajih. Ali ne bi bilo boljše in celo potrebno, da se tega človeka pošlje tja, odkoder je prišel, ali pa se ga vsaj spravi v kraje, ki se oddaljeni od državne meje.

G. Lahu, tajniku Kmetijske družbe. Pesniški Mermolja bi rad Jareninčane uklenil v svojo kmetijsko podružnico na Pesnici. Vrli in značajni Jareninčani pa o Mermolju nočejo nič slišati ter so ustanovili lastno podružnico za Jarenino. Nabrali so že nad 80 udov in poslali imenik vseh članov pisarne Kmetijske družbe v Ljubljani. Ta imenik pa je Mermolja dobil v svoje roke in z njim hodi po Jarenini ter skuša posamezne člane dobiti za odpad od jareninske in pristop k pesniški podružnici. G. tajnik Lah, vprašamo Vas, kdo je Mermolju dal jareninski zapisnik članov? Ali je to dovoljeno? G. Lah, za zdaj samo vprašanje. Potem pa še pride kaj več.

Glavarstva ne morejo dobiti žita in moke vsled nezadostnega železniškega prometa. Vsak, kdor hoče imeti žito in moko, naj se obrne na zasebne trgovce. Tako ima človek vsaj tolažbo, da bo nekaj dobil, čeprav mora to prav drago plačati, sedaj pšenično moko 1 kg po 13 K. Take razmere so zavlada v naši državi ob vladanju liberalcev in socialistnih demokratov. Mesto da bi državne aprovizacije delale in oskrbovale ubožne sloje z živili poceni, pa so prenehale s svojim delom in prodajo živil kratkoma prepustile odedruštvu židovskih in drugih prekupecev. Če železnični promet ne funkcioniira, kako pa dobijo zasebni trgovci moko, ali mar po aeroplau? Tako brezvestno zanemarjajo liberalci in socialisti ubogo ljudstvo ter ga prepuščajo odiranju. Glavarstvom železnica ni na razpolago, pač pa je liberalna ljubljanska vlada liberalno-samostojnemu Ekonomu oskrbela vagoni in vlake, da so dobili koruzo, s katero sedaj lovijo kaline.

Samostojna pogorevščina pri Sv. Venčesu na Pohorju. Pri nas je hotela zborovati v šolskih prostorih Samostojna, pa ni bilo nobenega poslušalca. Ljudje so rekli Novaku, da gredo rajši k ravnemu „štriglat“, kot pa poslušati gobezdanje samostojnih.

Dr. Pučnik zaščitnik „Samostojnežev“. Pri Veliki nedelji naši zavežni možje niso hoteli poslušati samostojnega liberalnega slepomišenja; zato se dvema „Samostojnežema“ onemogočili shod. Sedaj zahteva največji demokrat dr. Pučnik kot njun zaščitnik in zagovornik bajó več sto kron za njune stroške od zborovalcev, naših pristašev. Mi vidimo iz tega dvoje: samostojni agitatorji morajo biti dobro plačani, ako izvršijo svoj namen in hočejo kriti stroške na račun poslušalcev, ako jih ti nočejo poslušati. Demokratični doktorji pa čez svoje politično kilave sinčke „Samostojneže“ držijo svojo roko ter jih ščitijo, akoravno samostojneži najbolj za sveto in živo pripovedujejo, da z doktorji nimajo nič opraviti.

Zvonko Mesarič zvoni s kravjim zvonceem po „Kmetijskem listu“ ter vabi Selničane v samostojno bajto. Kakšne ljudi vabi? Nekdanje Sokole in nekdanje in še sedanje nemškutarje. Kajneda,

lepa družba? Kakšen zvonec, takšna čreda. Kar jih je krščansko zvestih in za kmečki stan in njegov prospah vnetih Selničanov, ne bomo sledili razdrapanemu glasu liberalnega zvonca, s katerim zvoni Zvonko Mesarič. Naš prapor je krščanski, slovenski in kmetijski in njemu bomo sledili. Naj Zvonko s svojega zarjavelega zvonca spušča še tako breščeče zabavljanje zoper klerikalce, s tem ne more s sveta spraviti za Sokola malo častnega dejstva, da se njihova varovanka Samostojna kmetijska stranka pajdaši s takimi, ki so med vojno šli narodne Slovence tožari na Dunaj. Zvonko, zazvenite žalostinko!

Iz ormoškega okraja. Bliža se čas volitev in več učiteljev se poti in trudi za „Samostojno“ ali za „Demokrate“; pri tem izvršujejo nekateri bolj površno svojo prvo in glavno dolžnost. Toda pomnite gospodje: mi si bomo znali naše občinske volitve urediti brez vas. Sicer pa vprašamo: ali so učitelji kmetje, da se trudijo za „Samostojneže“?

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice opozarjamo, naj takoj skličeje občne zbornice na katerih naj izvolijo delegate za občni zbor Slovenske Kmetijske družbe. Naši pristaši naj pazijo, da se ne bodo liberalci ali samostojnejši vrinili za delegate. Prosimo, da zaupniki Kmetijske Zveze poročajo takoj tajništvu Kmetijske Zveze v Mariboru število in imena delegatov Kmetijske Zveze in nasprotnih strank.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Kmetijska podružnica vabi svoje člane in vse, ki se za to zani majo, v nedeljo 23. februarja po prvi sv. maši v tukajšno mežnarijo, kjer bo imel živinovzdravnik g. Milemot podučni govor o živinoreji.

V Ptujju je imela preteklo nedeljo „Kmetijska zveza“ najprej zaupni sestanek, na katerem je poročal posl. Vesenjaj o osnovi občinskega volilnega reda ter povdarjal pomen volitev v občine. Po zaupnem sestanku je bilo zborovanje za osnove kmetijske „Gospodarske zadruge“. Glavno poročilo je imel g. nadrevizor Pušenjak. Stvarno in nazorno je utemeljil potrebo združevanja kmetijskega ljudstva v zadrugištvu ter o koristih in dolžnostih zadrugarjev. Zadruga se je ustanovila. Načelnik ji je znani agilni župnik Toman. V načelstvu je sedem naših najagilnejših kmetov iz najbližje ptujške okolice, v nadzorništvu pa zaupniki iz vseh far ptujškega sodniškega okraja. Oboje zborovanje je vodil naš okr. komisar in pokr. posl. Miha Brenčič. Možje v danačelstvu in nadzorništvu so nam najboljše jamstvo, da bo zadruga dobro in pošteno delala ter prekrizala marsikateri račun nekterim nenasitnim trgovcem in verižnikom.

Hajdina. Gospodarsko zborovanje je privabilo v društveno dvorano dobri dve stotini gospodarjev in gospodinj. Gospod kapelan je pozdravil vse zborovalce in g. Zupanca, viarskega nadzornika, ki je zanimivo in poljudno predaval o najni potrebi kmetijske organizacije ter poročal novoustanovljeno okrajno zadrugo ter hajdinsko podružnico, katere načelnik g. Toman je v enakem sklepnem nagovoru narisal važnost kmetijskega stanu ter katoliškimi gospodarjem pomagal na srce prijateljsko slogu na verski podlagi. Pristopilo je novih 43 udov. Hajdinčani si žele pomagati v krščanski pravičnosti in vzajemnosti.

Cirkovce. Po rani maši smo preteklo nedeljo ustanovili podružnico „Slov. kmet. družbe“. O ciljih, potrebi in koristi kmetijskih organizacij in družbe posebej je govoril organizator našega štajerskega zadrugištva g. nadrevizor Vl. Pušenjak. Podružnici je pristopilo takoj nad 50 članov. Predsednik je ugleden domačin kmet Medved. Tiho, vstrajno in nesebične hočemo delati za gospodarsko povzdigo in dobrobit našega kmetijstva.

Mlekarski (molzni) tečaj. Slov. kmetijska družba je priredila v Studencih enotedenski molzni tečaj, ki je bil prav zanimiv. Vsako jutro po sv. maši so prišli gospodarji in gospodinj; ob 10. pa dekleta ki oskrbljujejo živino. Namen tečaja je bil dvig živinoreje, zlasti mlekarstva. Beseda molzni tečaj ne izraža vsega tega, kar nam je vedel povedati v svoji stroki jako vešč in temeljito izobraženi g. predavatelj Ant. Peve, učenec danskega mlekarstva. Vsak dan novo predavanje, v jutru krajše, pozneje obširnejše, s praktično molzo, ponkom v mlečnem računar-

stvu, izdelovanjem emendolskega sira itd. Bodi izrečna naša zahvala kmetijski družbi in g. inž. Zidanšku, posebej pa g. Pevcu za vse. Lahko priporočimo, da priredé tudi drugod enake tečaje. Slovenci želimo in moramo napredovati. — Hvala ležni udeleženci in udeležence.

Prepoved izvoza jaje in tihotapstvo. Tihotapstvo ob meji se radi prepovedi izvoza jaje žalibog ni nič zmanjšalo, pač pa imajo sedaj tihotapci mnogo ugodnejša tla za svojo umazano kupčijo. Medtem, ko so prej plačevali jajca po 1.80 do 2 K, jih sedaj dobijo dovolj po 60—80 v. Prodajo pa iste po prejšnji visoki ceni in vtaknejo na škodo kmetovalcev ogromen zaslužek v lasten žep. Cena jajcam ni padla zaradi prenehanja tihotapstva, pač pa radi tega, ker je vlada prepovedala izvoz jaje v Svico. Trgovci, ki so prej lahko plačevali jajca po 1.80 do 2 K, zdaj po večini ne morejo istih kupovati, oziroma je lahko plačujemo le po nizki ceni, ker je izvoz ustavljen. S prepovedjo izvoza jaje podpira vlada samo tihotapstvo ob meji, ki se bo razpaslo vsled tega še bolj. Jugoslavija ima vendar tako nadprodukcijo jaje, da jih sama ne more porabiti. Radi tega mora vlada storiti korake, da se odpre meja za izvoz, kar bo le v korist državi in tudi naš kmet bo lahko ta pridelek prodal po boljših cenah. Odkod naj vzame naša kmetica, ki si je prej male dnevne potrebsčine nabavila samo z izkupičkom za jajca, denar za neobhodno potrebne reči kakor: sol, milo itd., kaj pa še celo za obleko? Ob tej splošni druginji bi bilo umestno, da bi vlada upštevala tudi težave našega kmeta, in da mu z nepremišljenimi odredbami ne odvzame še tega malega dohodka iz rok, med tem ko ga pri plačevanju davkov prav dobro pozna.

Vrvi iz stebel solnčnic. O solnčni roži in vporabi njenega semena za pridelovanje olja se je veliko pisalo v vojnem času. Veliko važnejše nego seme solnčnice je za naše kmetijske sloje njeno steblo. Steble solnčnice se da kaj dobro porabiti za izdelovanje vrvi, katerih danes sploh ni dobiti. Ko enkrat dozori solnčnica, odreži steblo in ga deni v gnojnico. V gnojnici se svež debela solnčnice nekako skrči in se da zgornja skorja stebela prav dobro olupiti. Ko so enkrat stebela solnčnice toliko namočena v gnojnici, da je odstopila zgornja koža, posuši stebela, olupi jih in iz zgornje kože lahko spleteš močnejše vrvi kot iz konoplje. Seve, po tovarnah namakajo stebela solnčnice v amonijaku, za kineta pa zadostuje gnojnica. Res škoda, koliko stebel solnčnic se po njivah zažge ali pa strohnijo brez vsacega haska. O vporabi stebel solnčnic za izdelovanje vrvi nam je poročal vojaški strokovnjak, ki je za celo soško fronto izdeloval vrvi iz lupinja solnčnih rož, katerih stebela je namakal v navadni gnojnici. O solnčnici in njeni gospodarski uporabi bomo pri nesli obširne razprave.

Prodaja lesa. Dne 25. februarja 1920 bo prodal šumarski odsek deželne vlade v Sarajevu potom pismene ali pa ustmene javne dražbe 2000 bukovih dreves na panju. Tozadevni razglas, ki vsebuje vse podrobne podatke, je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tedenske novice.

Darežljivim pristašem Kmetijske zveze. Volitve se bližajo, naša stranka rabi volilni sklad za razne navodilne tiskovine in letake. Trkamo zopet na darežljiva srca naših pristašev, spominjajte se volilnega sklada Kmetijske zveze pri raznih sestankih, veselicah in prireditvah.

Kolporterji (raznašalci) „Gospodarja“ in „Straže“ oglašajte sel Vsaka župnija mora imeti svojega kolporterja, ki bo razprodajal ob nedeljah in praznikih pri cerkvi ljudem naše časopise. S kolportaržo se lahko lepo zasluži, pa tudi veliko stori za razširjenje krščanske in za naš jugoslovanski rod edino rešilne misli. Kolporterji, na delo za našo pravično — sveto stvar!

Roparski napad v Kalobju. V Kalobju se je dne 9. februarja okrog 9. ure ponoči zgodil drzen roparski napad na tamošnjega župnika Kostanjevec. Ko se je spravljal župnik spat, potrkal je nekdo na župnišča okno. Na vprašanje, kdo da je, dobi odgovor, žandarm iz Št. Jurja. V veri, da je žandarm iz Št. Jurja, odpre vrata in notri stopi veliki mož v vojaški obleki z drugima dvema v civilni obleki, ter se predstavi kot žandarm iz Št. Jurja po imenu Černič. Na župnikovo zahtevo naj se legitimira in kakaj da nima, ako je v službi, puške seboj, mu odgovori, da nosi s seboj samo revolver, katerega je takoj potegnil, župniku nastavlil na prsa grozeč: „Denar sem ali pa smrt!“ Nebote se je moral župnik

udati. Vlekli so ga v sobo in kmalo nato priletijo še drugi trije v vojaški obleki in vsi začnejo omariti preiskovati. V pol uri je župnik bil oropan za 3400 K. Župnik je moral stati poleg omare in namišljeni žandarm je držal revolver proti župniku. Kuharica in družina pa se ni smela ganiti. Druga dva roparja sta jih stražila s polenami in ročicami. Za roparji ni duha ni sluha.

Opozorjamo čitatelje se enkrat na članke „Osebnost dohodnina!“ Citajte jih, shranite si jih, da se boste vedeli prav pri tej važni davčni zadevi! — Marsikateri krajevar vam bo ostal v žepu, ako se ravnate po danih navodilih.

V Gornji Radgoni je bila v nedeljo, 8. febr. slovesna otvoritev nove društvene dvorane našega katoliškega izobraževalnega društva. Poslanec dr. Hohnjec je imel v cerkvi dnevno primerno pridigo, popoldne pa v društveni dvorani ob zelo obilni udeležbi ljudi, zlasti mladine, govor o ljudski izobrazbi in o veličastnem namenu, ki mu mora služiti vsako pravo izobraževalno delo. Izobraževalno društvo gornjeradgonsko bo v novi dvorani s pomnoženimi močmi delovalo za napredek ljudske izobrazbe v naših obmejnih krajih.

Državna menjalnica na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Tekom prihodnjih dni bo ustanovila naša finančna uprava državno menjalnico na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Z veseljem prinašamo to vest, ker bo z novo državno menjalnico ustrezno potnikom, ki so dokaj težko pogrešali menjalnice na kolodvorih, osobito ob meji. Mariborske banke uradujejo samo predpoldan, potnik toraj sploh ni mogel zamenjati svojega denarja, ako se je pripeljal s popoldanskim vlakom, a tudi predpoldan je delala izmenjava večkrat težkoče. Državna menjalnica na kolodvoru bo pa postregla potnikom takoj in ob vsakem času. Z upeljavo državnih menjalnic v Mariboru in Špilju bo ustrezno potnikom, ki potujejo v inozemstvo in ne smejo nesti iz naše države v gotovini več nego 100 jugoslov. kron.

Tisočkronski bankovci s ponarejenim kolkom in žigom. Ob meji je v prometu mnogo tisočkronskih bankovcev s ponarejenim kolkom. Kolki niso perforirani in imajo veliko bolj temno barvo kakor pravilni koleki. Skoro vsi ti bankovci so čez kolek žigosani s žigom: „Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru“, ki seveda ne eksistira in je tedaj tudi ponarejen. Da so koleki ponarejeni, se da spoznati na prvi pogled, ker so isti izpeljani v zelo temno-modri barvi.

Za Kmetisko Zvezo so darovali gostje na gostiji veleposestnika in trgovca Ivana Jastrobnik in njegove neveste Antonije Potočnik 227 K. Pristrčna hvala!

Na gostiji Kaučič-Rihtarič pri Kapeli se je nabralo za sklad SKZ 61 K. Zivijo!

Na gostiji Erhartič Venta v Osluševcih se je nabralo za dobrodelne namene 170 K. Od tega zneska dobi K. Z. 120 K, potem Dijaška kuhinja v Mariboru 25 K in Dijaška kuhinja v Ptuj 25 K. Pristrčna hvala! Novoporočenemu paru dal Bog mnogo sreče!

Na gostiji Lešničar-Praprotnik v Pušencih pri Ormožu so zložili gostje v dobrodelne namene 70 K; na gostiji Škrinjar Zadravec na Hardeku v isti namen 90 K; na gostiji Kralj-Praprotnik v Pavlovcih pri Ormožu pa K 171. Denar se je izročil pos. in županu g. Franc Hanzeliču na Hardeku, ki ga pošlje na pristojno mesto. Gostom darovalcem prav pristrčna hvala, novoporočenim parom pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

St. HJ pod Turjakom. Na gostiji vrle mladenke Franciške Sedovnik se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru znesek 40 K.

Ukradena je bila dne 21. januarja t. l. krava posestnici Zumer Katarini iz Cirkovec pri Pragerskem. Kdo kaj ve o tej predrzni tatvini, dobi 1000 K nagrade.

Najlepše knjige za sv. poštničas: 1. „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerena za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo citajo in premišlujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvarijo.“ Spisal Fr. Segula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde tolažbo: mož, žena, mladenič in mladenka, zato jo vsem stancvom najtopleje priporočamo; naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Ljutomer. Izobraževalni in telovadni tečaj, ki se je vršil v Ljutomeru od 7. do 10. t. m. je uspel sijajno. Telovadbo sta vodila zvezni telovadni učitelj brat Kermauner in brat Tratnik iz Maribora. Udeležencev je bilo 40. Zastopani so bili skoro vsi odseki Ljutomerskega okrožja. Z javnim nastopom v telovadnici in z družabnim večerom pri pred. gospodu dekanu smo zaključili tečaj.

Ljutomer. Dne 10. t. m. se je vršil tukaj občini zbor Ljutomerskega okrožja. Izvolil se je za okrožnega predsednika brat Drago Novak, za načelnika brat Miroslav Dijak.

Sv. Jurij ob juž. žel. Martin Soler je nabral za našega Orla precejšno svoto denarja. Bodi njemu kakor tudi vsem blagim darovalcem na tem mestu izrečena pristrčna zahvala.

Razgled po svetu.

Angleška vojska. Proračun za angleško vojskovo znaša 100 milijonov funtov. Angleška vojska bo štela 300.000 mož.

Clemenceau v Egiptu. Clemenceau je dospel v Aleksandrijo in nadaljuje od tod svoje potovanje v Kairo. Clemenceauja sprejemajo povsod v Egiptu z velikim navdušenjem.

Sneženi meteži v Ameriki. V Zedinjenih državah so bili zadnje dni veliki sneženi meteži. Položaj v New-Yorku je zelo opasen. Promet je popolnoma ustavljen. Luka je zamrznila in ovira plovbo. Škoda cenijo na 25 milijonov frankov dnevno. Dosedanja škoda znaša 175 milijonov frankov.

Svet zveze narodov je sklenil imeti svoj prihodnji sestanek v Rimu.

Divizijsko sodišče v Nišu je začelo obravnavo proti 130 Varažincem, ki so obdolženi poizkušene upora proti narodnemu edinstvu, ropa in plenjenja. Proces bo trajal več dni, ker bo zaslišanih 200 prič. Sodišče vodi polkovnik Boža Jankovič.

Papežev dar za stradajoče otroke Srednje Evrope. Darovi, došli v Vatikan za stradajoče otroke srednje Evrope, so že narasli na poldrug milijon lir. Milanska nadškofija je sama poslala nad stotisoč lir.

Nizozemski semenj v Utrechtu. Prospekti za ta semenj, ki se vrši v času od 23. februarja do 6. marca t. l., so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Za slučaj zadostnih prijav je nameravan za ta semenj poseben vlak, ki bo odšel iz Zagreba 26. februarja. Potnikom bo v tem primeru možnost dana se muditi dva dneva v Parizu, šest dni na Nizozemskem ter po en dan v Berlinu in na Dunaju. Vsa podrobna pojasnila daje jugoslavensko holandsko društvo „Nizozemska“ v Zagrebu, Gunduličeva ulica 28, telefon št. 36, kjer se sprejemajo tudi prijave za obisk omenjenega semenja.

Spalna bolezen. Po poročilu pariških listov se je pojavila v francoskih mestih Chalons sur Saone, Touluse in Mühlhausen nova bolezen vnetja možgan. Osebe, katere napade ta bolezen, spijo že več kakor osem dni, neka žena v mestu Digoin pa že spi cele tri tedne, ne da bi se zbudila. Najbolj sloveči francoski zdravniki še dosedaj niso mogli izumiti nobenega zdravilnega sredstva zoper to bolezen.

Podgane požrle 80.000 K bankovcev. V neko klet v mestu Eisenstadt na Madžarskem je skrivil in v zemljo zakopal tihotapec z bankovci Franc Kaitsch papirnatih bankovcev za 80.000 K. Ko je čez nekaj časa nameraval izkopati zakopane papirnatne bankovce, so bili vsi od podgan popolnoma uničeni.

Usoda belega jelena. V svojih gozdovih v Stički na Nemschem je gojil tamošnji grajščak Wurmbrand-Stuppach belega odraslega plemenskega jelena, ki je bil edini te vrste na celem svetu in vsled tega za splošnost in znanstvo neprecenljive in nena-domestljive vrednosti. Pred dnevi so pa trije fanti ustrelili in ubili to dragoceno žival, katero so znanstveniki hodili gledat od vseh strani.

Državnozborske volitve s kroglicami. Novi državnozborski volilni red je v glavnih obrisih že izgotovljen, manjkajo le še podrobnosti. Neka posebna zanimivost tega volilnega reda bo volitev s kroglicami in sicer za pokrajine, ki so pripadale k bivši Avstriji. Vsak volilec dobi namesto običajne glasovnice od volilne komisije v roke eno volilno kroglico iz gumi-ja. V volilnih prostorih bodo postavljene posebne volilne skrinjice, v katere spuščajo volilci volilne kroglice. Odprtina na skrinjici je tako velika, da lahko v njo deneš roko, na znotraj je pa urejena tako, da nikdo ne sliši padca kroglice, kadar si jo izpusti. Kolikor je kandidatnih list, toliko skrinjic se bo nahajalo v vsakem volilnem prostoru. Skrinjice bodo tu postavljene po vrsti, druga tik druge. Ko dobi volilec v roke kroglico, mora vtakniti svojo pest v odprtino vseh volilnih skrinjic, kroglico pa izpusti samo v tisti skrinjici, katere je določena za tisto stranko, za katero hoče voliti. Ker je skrinjica znotraj urejena tako, da se padca gumijeve kroglice ne bo moglo slišati, je na ta način zajamčena volilna svoboda. Od volilcev oddane kroglice se ob zaključku volitve v posameznih skrinjicah seštejejo. Volitve v državni zbor bodo poročne in se bodo vršile meseca maja t. l.

Najnovejše.

Regent Aleksander je poveril sestavo nove vlade radikalcu Protiču. V Protičevo vlado pride tudi Jugoslovanski Klub. Novo ministrstvo bo imelo težko delo, ker so liberalci in socialni demokrati 7 mesecev tako slabo gospodarili.

Dopisi.

Jarenina. V sredo dne 11. februarja je po hla-si boleznii umrla gospa Alojzija Wenger, posetnica v Vajgnu, stara 82 let. Pogreb je bil v petek, dne 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Na dan svoje smrti je bilo ravno 57 let, kar je bila poročena, Svetila ji večna luč!

Tepanje pri Konjicah. Dne 13. t. m. je po daljši in težki boleznii umrla v visoki starosti 86 let tukajšnja občespoštovana posestnica Julijana Stupan, mati našega urednika. Blagi rajni svetila večna luč!

Saleška dolina. Pri nas čakajo ljudje z veliko nevoljo preobrata; vsi so soglasnega mnenja, da liberalno-socialistično gospodarstvo privede vse do propada. V Soštanju dela liberalna klika tako brezobzirno in neumno, da trdijo trezni Slovenci, da so nemškutarji bili boljši nego ti liberalci. Med seboj so si v lasih, nimajo niti enega vplivnega moža, zato pa komandirajo obskurne osebe, katerih nikdo ne pogleda. Splošno se govori: „Ti gospodiči so že enkrat slovenski Soštanj napravili, sedaj ga bodo drugič uničili.“ Treba je velike mele za te smeti.

Dobje pri Planini. Dne 9. t. m. je zborovala Samostojna kmetijska stranka pri oštirju Martinu Guček, kateri je tudi zborovanju predsedoval kot velik prijatelj kmetov. Svojo ljubezen do kmeta posebno kaže z navijanjem cen; kljub postavno določeni ceni prodaja usnje kg po 214 K. Šentjurski Drogenik je ta dan pripeljal na shod svojega debelega svaka Marovškega Šmida kot vzorec, kako se debelijo samostojni kmetje. Kmetom je grozil, da pridejo vsi na beraško palico, ako se ne združijo v Samostojno kmetijsko stranko. Trdil je, da on in njegova stranka ni proti veri, vendar pa ni mogel zakriti sovraštva do duhovnikov. V isti sapi je udrihal po tukajšnjem g. župniku, češ da je kramar, ker vodi gospodarsko zadrujo — menda se boji konkurence svoji Samostojni koruzi — lagal je, da je župnik na prižnici in v šoli hujskal proti samostojnejem. Dolga ušesa mora imeti g. Drogenik, da je takšne reči slišal, kajti mi, ki hodimo v cerkev in naši otroci o tem nič ne vemo. Tudi v laži kaže Drogenik svojo samostojnost. Častno stražo na zborovanju so mu delali oni ljudje, ki so še pred 14 dnevi javno trdili, da so socialisti ona druhal, ki je napadla na odprti poti s kamenjem urednika Kranjca. Z zaupanjem so zrle na Drogenika tudi one žene vojnih ujetnikov, ki so v odsotnosti svojih mož pridno pomnoževale člane svoje družine, menda so pričakovale, da jim Drogenik izposluje razporoko. Največ pa je bilo na shodu onih samostojnih fantalinov, ki ob nedeljah med sv. opravilom pokriti stojijo zunaj cerkve. Čudili smo se, kako je mogel med takšne ljudi zaiti tudi bivši župan in cerkveni ključar Jože Gračnar, ki je na shod skrivoma vabil in se po končanem shodu pridružil samostojnim glavarjem. Med poslušalci seveda tudi ni manjkalo radovednežev, ki smo z zaničevanjem zapustili zborovanje, ker nas je bilo sram takšne družbe.

Orešje pri Bizeljskem. Pri nas je res čuden kraj! Blata in samote do obupnosti dovolj. Vendar te naravne ploteve in planke nazadnjaštva bi se mi Orešani tuintam prestopili, pa višje od naravnih plank in zaprek so duševne, s katerimi že leta in leta ograja našo mladino naš g. šolski vodja, ki je vse drugo, samo šolnik ne. Naša oreška šoloobvezna mladež zna jesti, skakati in živino pasti, a čitati, računati ali pisati, to so pa pojmi, o katerih se našim svobodnim in samostojnim oreškim potomcem niti sanjalo ne bo, če se bo dolgo nabijal na oreško šolsko kopito sedanji g. šolnik. Res je, da oreški starši ne pošiljajo svojih otrok več v šolo, tega pa je kriv g. vodja, ki pozna samo vse hrame in oreške kleti, v šoli pa mu je najljubša grobna tišina in samota brez otrok. Bele krede na tablo, berila ali računice naši otroci niti ne poznajo, ker teh življenjsko potrebnih meštrij jim dose-daj še ni pokazal nikdo. Pa smo se že pritoževali mi Orešani zoper to nečuvno brezbriznost na polju šolstva našega šolnika, a vse zaman. Res ne vemo, ali še ima naš g. inšpektor ušesa ali ne! Ako se nam ne odpomore v tem oziru, bodo naši potomci vsi analfabeti. Učni načrt našega vodje bi mi Orešani pripravili naši beograjski vladi, ki se toliko bavi z ureditvijo teh novih šolskih načrtov, ki bodo menda res po oreškem „muštru“ tudi brez črk in števil.

Slovenci širite naše liste!